

CUPRINS

LUMEA ȘI NOI – LIMBA ȘI VORBIREA	3
Obiectele lumii și fenomenele lor	3
Relațiile dintre obiecte și fenomene	4
Cunoștințele și stările noastre sufletești despre obiectele, fenomenele și relațiile lumii	5
Cuvintele ca semne sonore ale lor	5
Gîndurile, sentimentele și voințele noastre referitoare la obiecte, fenomene, relații. Formularea și exprimarea lor prin propoziții și fraze	6
Operațiile și regulile de formare a propozițiilor și frazelor	8
Definiția limbii și a vorbirii	10
L i n g v i s t i c a	10
LIMBA ROMÂNĂ ESTE O LIMBĂ LATINĂ	11
Formarea limbii române	11
Surorile latine ale limbii române	14
UNDE ȘI ÎN CE FORME ESTE VORBITĂ LIMBA ROMÂNĂ	16
Teritoriile de răspîndire a limbii române	16
Formele regionale ale limbii române	18
D i a l e c t e l e	18
G r a i u r i l e	22
Forma literară a limbii române	23

Ce este „limba literară”?	23
Modurile (stilurile) de folosire a limbii literare	24
Vorbirea corectă	26
CUVINTELE	28
Șirul de sunete al cuvintelor	28
Fonetica	28
Cum se formează sunetele?	28
Felul sunetelor	29
Vocalele	29
Consoanele	30
Notarea sunetelor în scris	33
Alfabetul	33
Litere singure și grupuri de litere	33
Înlănțuirea sunetelor	35
Unitățile silabe ale șirului de sunete	36
Accentul silabic	36
Pronunțarea corectă a cuvintelor (Ortoepia)	37
Accentuarea	43
Scrierea corectă a cuvintelor (pe baza pronunțării)	
(Ortografia)	43
Citirea corectă a cuvintelor	46
Înțelesul cuvintelor	47
Semantica	47
Felurile înțelesului (sensului)	47
Înțelesul (sensul) lexical	47
Înțelesul (sensul) gramatical	49
Unitățile cu înțeles ale cuvintelor	50

Cuvintele dintr-o singură unitate	50
(Cuvintele simple)	50
Cuvintele din mai multe unități	50
Grupurile de cuvinte cu înțeles comun	53
Un cuvânt – mai multe înțelesuri	
P o l i s e m i a	57
Înțeles de bază	57
Înțeles(uri) secundar(e)	57
Relațiile de înțeles și de formă dintre cuvinte	59
Înțeles identic sau asemănător – formă diferită	
S i n o n i m i a	59
Sinonimele cu înțeles identic	
(sinonimele totale).....	59
Sinonimele cu înțeles asemănător	
(sinonimele parțiale).....	60
Înțeles contrar și formă diferită	
A n t o n i m i a	64
Formă identică – înțeles diferit	
O m o n i m i a	66
Înțelesul cuvintelor și posibilitățile de combinare a lor.....	68
Bogăția de cuvinte a limbii	69
Clasificarea cuvintelor în părți de vorbire	71
Substantive	71
Substantive (nume) comune	72
Substantive (nume) proprii	72
Scrierea într-un cuvânt, cu liniuță de unire	
sau separat a substantivelor compuse	72
Scrierea cu literă inițială mare a numelor proprii	73

Cuvintele compuse din litere inițiale	74
Folosirea unor nume proprii de persoană la românii din Ungaria	74
Adjective	77
Articolele	78
Articole nehotărâte	78
Articole hotărâte	79
Articole posesive	80
Articole demonstrative	81
Numerale	83
Numerale cardinale	83
Numerale ordinale	86
Pronume	89
Pronume personale	89
Pronume reflexive	91
Pronume de întărire cu rol de adjectiv	91
Pronume posesive	92
Pronumele demonstrative	95
Pronume și adjective pronominale nehotărâte	99
Pronume negative	100
Pronume și adjective pronominale interogativ-relative	100
Verbe	108
Verbe tranzitive și verbe intransitive	109
Clasificarea verbelor după terminația lor	109
Adverbe	111
Adverbe de mod	111
Adverbe de loc	115

Adverbe de timp	116
Adverbe de cauză și de scop	117
Prepoziții	119
Conjunții	124
Interjecții	129
PROPOZIȚIILE ȘI FRAZELE	
REGULILE DE FORMARE A LOR	132
GRAMATICA	132
Gramatică = morfologie + sintaxă	132
MORFOLOGIA	134
Cunoștințe generale	134
Cuvinte flexibile – cuvinte neflexibile	134
Înțeles gramatical – formă gramaticală	134
Obținerea formelor gramaticale	135
Morfologia substantivelor	136
Genul (înțelesul de gen)	136
Numărul (înțelesurile și formele de număr)	137
Cazul (înțelesurile și formele de caz)	
D e c l i n a r e a	142
Declinarea substantivelor masculine	144
Declinarea substantivelor feminine	149
Morfologia articolelor	159
Genul (formele de gen)	159
Numărul (formele de număr)	160
Cazul (formele de caz)	161
Morfologia adjectivelor	165

Genul (formele de gen)	165
Numărul (formele de număr)	167
Gradul (înțelesurile și formele de grad)	169
Cazul (înțelesurile și formele de caz)	
Declinarea	173
Morfologia numeralelor	179
Genul (formele de gen)	179
Numărul (formele de număr)	180
Cazul (formele de caz)	
Declinarea	181
Morfologia pronumelor	184
Pronumele personale	185
Persoana, genul și numărul	185
Cazul	
Declinarea	185
Pronumele reflexive	194
Pronumele de întărire cu rol de adjectiv	195
(Adjectivele pronominale de întărire)	195
Pronumele posesive	196
Pronumele demonstrative	199
Pronumele și adjectivele pronominale nehotărâte	202
Pronumele negative	204
Pronumele și adjectivele pronominale interogativ-relative	204
Morfologia verbelor	214
Diateza (înțelesurile și formele de diateză)	214
Modul (înțelesurile și formele de mod)	218
Timpul (înțelesurile și formele de timp)	225

Persoana (formele de persoană și număr)	229
Numărul	229
Conjugarea	230
Conjugarea verbelor regulate	231
Conjugarea verbelor neregulate	257
Verbele unipersonale și impersonale	263
Morfologia adverbelor	272
SINTAXA	273
Cunoștințe generale	273
Părți de propoziție	273
Părți de frază	273
Sintaxa propoziției	275
Părțile de propoziție	275
Raporturile dintre părțile propoziției	276
Raportul de subordonare	276
Raportul de coordonare	277
Felurile propozițiilor după structura lor	278
Propoziții simple	278
Propoziții dezvoltate	278
Felurile propozițiilor după scopul folosirii lor	279
Propoziții enunțiative	279
Propoziții interogative	279
Felurile propozițiilor după conținutul lor	280
Propoziții cu conținut de gândire și afectiv	280
(Propoziții exclamative)	280

Formarea propozițiilor	283
Prin ce se exprimă și cum se îmbină	
părțile propozițiilor simple?	283
Subiectul și predicatul propozițiilor enunțiative	283
S u b i e c t u l	283
P r e d i c a t u l	283
Predicatul verbal	284
Predicatul nominal	285
Acordul predicatului cu subiectul	286
Propoziții interogative referitoare	
la subiect și predicat	290
Propoziții exclamative cu exclamația	
referitoare la predicat	293
Exprimarea și îmbinarea părților în propozițiile dezvoltate	294
Subiectul și predicatul	294
Atributul	298
Atributul în propoziții enunțiative	298
Acordul atributului adjectival cu substantivul	299
Atributul substantival	301
Atributul pronominal	303
Atributul verbal	303
Atributul adverbial	303
Propoziții interogative referitoare la atribut	306
Complementul direct	313
Complementul direct în propoziții enunțiative	314
Complementul direct substantival	314
Complementul direct pronominal	315

Complementul indirect	321
Complementul indirect în propoziții enunțiative	321
Propoziții interogative referitoare la complementul indirect	326
Complementul de agent	332
Complementul de agent în propoziții enunțiative	332
Propoziții interogative referitoare la complementul de agent	333
Complementul de loc	333
Complementul de loc în propoziții enunțiative	334
Propoziții interogative referitoare la complementul de loc	336
Propoziții exclamative cu exclamația referitoare la complementul de loc	338
Complementul de timp	339
Complementul de timp în propoziții enunțiative	339
Propoziții interogative referitoare la complementul de timp	341
Propoziții exclamative cu exclamația referitoare la complementul de timp	342
Complementul de mod	344
Complementul de mod în propoziții enunțiative	344
Propoziții interogative referitoare la complementul de mod	346
Propoziții exclamative cu exclamația referitoare la complementul de mod	347
Complementul de cauză	348

Complementul de cauză	
în propoziții enunțiative	348
Propoziții interogative referitoare	
la complementul de cauză	349
Complementul de scop	350
Complementul de scop în propoziții enunțiative	350
Propoziții interogative referitoare	
la complementul de scop	350
Complementul instrumental	351
Complementul instrumental	
în propoziții enunțiative	352
Propoziții interogative referitoare	
la complementul instrumental	352
Complementul sociativ	354
Complementul sociativ în propoziții enunțiative	354
Propoziții interogative referitoare	
la complementul sociativ	354
Alte complemente	355
Complementul condițional	355
Complementul concesiv	355
Afirmația și negația	356
Propoziții afirmative (cu care se răspunde afirmativ)	356
Propoziții negative (cu care se răspunde negativ)	357
Sintaxa frazei	358
Propozițiile din frază	358
Raporturile dintre propozițiile frazei	358
Raportul de subordonare	359

Raportul de coordonare	360
Formarea frazelor cu propoziții în raport de subordonare	362
Frazele cu propoziție subiectivă	362
Propoziții interogative referitoare la propoziția subiectivă	363
Frazele cu propoziție predicativă	364
Propoziții interogative referitoare la propoziția predicativă	365
Frazele cu propoziție atributivă	366
Propoziții interogative referitoare la propoziția atributivă	368
Frazele cu propoziție completivă directă	371
Propoziții interogative referitoare la propoziția completivă directă	374
Frazele cu propoziție completivă indirectă	376
Propoziții interogative referitoare la propoziția completivă indirectă	376
Frazele cu propoziție completivă de loc	379
Propoziții interogative referitoare la propoziția completivă de loc	380
Frazele cu propoziție completivă de timp	381
Propoziții interogative referitoare la propoziția completivă de timp	383
Frazele cu propoziție completivă de mod	385

Propoziții interogative referitoare la propoziția completivă de mod	386
Frazele cu propoziție completivă de cauză	387
Propoziții interogative referitoare la propoziția completivă de cauză	388
Frazele cu propoziție completivă de scop	389
Propoziții interogative referitoare la propoziția completivă de scop	390
Frazele cu alte propoziții complementive	390
Propoziția completivă condițională	391
Propoziția completivă concesivă	391
Formarea frazelor cu propoziții în raport de coordonare	392
Frazele cu propoziții copulative	392
Frazele cu propoziții disjunctive	393
Frazele cu propoziții adversative	393
Frazele cu propoziții conclusive	394